

Een preek van J.C. Philpot: Het gebed van de zieke, en het geroep van de zondaar

*uitgesproken in de Voorzienigheidskapel, Eden Street, London, op zondagavond 8 juli 1849
overgenomen uit Tien predikaties, deel 4*

‘Genees mij, HEERE, zo zal ik genezen worden: behoud mij, zo zal ik behouden worden: want Gij zijt mijn Lof.’ Jer. 17:14

Onder de vele kenmerken, welke het volk van God onderscheiden, is er één kenmerk, dat op een meer bijzondere wijze naar voren komt: en dat is, hoe bedroefd van geest zij ook mogen zijn, hoe diep zij ook mogen zijn weggezonden, zij geen hulp, noch verlossing kunnen aannemen, dan hetgeen van God Zelf komt. Wij stellen vast, dat het gehele Woord deze geest uitademt. Neem, bij voorbeeld, zulke Schriftplaatsen als deze: ‘Geef Gij ons hulp uit de benauwdheid: want ‘s mensen heil is ijdelheid.’ (Ps. 60:13) ‘Waarlijk, te vergeefs verwacht men het van de heuvelen en de menigte der bergen: waarlijk in den HEERE, onzen God, is Israëls heil.’ (Jer. 3:23) ‘O HEERE, ik word onderdrukt: wees Gij mijn Borg.’ (Jes. 38:14) De psalmen zijn vol van deze geest. Hoe geoefend, hoe bedroefd, hoe diep de ziel van de psalmist ook was weggezonden, u zult altijd deze kenmerkende trek vinden, dat zijn uitzien was naar God, en naar God alleen. ‘Doch gij, o mijne ziel, (zo gelast hij haar) zwijg Gode: want van Hem is mijne verwachting.’ (Ps. 62:6) En wij stellen vast, dat er iets van dezelfde geest tot uiting komt in de woorden van onze tekst: ‘Genees mij, HEERE, zo zal ik genezen worden: behoud mij, zo zal ik behouden worden: want Gij zijt mijn Lof.’ Onze tekst bestaat uit drie zinsdelen. En deze drie zinsdelen zal ik thans, als de Heere mij hiertoe de kracht en bekwaamheid moge geven, trachten op een geestelijke en bevindelijke wijze te verklaren.

- I. ‘Genees mij, HEERE, zo zal ik genezen worden.’
- II. ‘Behoud mij, zo zal ik behouden worden.’
- III. ‘Want Gij zijt mijn Lof.’

I. Het eerste is: ‘Genees mij, HEERE, zo zal ik genezen worden.’ Wat drukt dit uit? Een kwaal, die wordt gevoeld: een kwaal, die te diep wordt gevoeld, dan dat iemand anders dan God deze kan helen. Welnu, wanneer de Heere Zijn volk onderwijst tot nut, (en al Zijn onderwijs is tot nut), dan doet Hij hen gevoelig zijn, op een grondige wijze gevoelig zijn voor de zondekwaal. Aldus is er ongetwijfeld niet één levende ziel op aarde, wien de Heere niet in meerdere of in mindere mate geleerd heeft de kwaal te gevoelen. Er zijn echter drie dingen noodzakelijk in het werk der genade in de ziel in betrekking tot deze zondekwaal. In de eerste plaats is er een kennis van de kwaal: in de tweede plaats is er een kennis van het geneesmiddel: en in de derde plaats is er de toepassing van het geneesmiddel tegen de kwaal.

1. Er is de kennis van de hachelijke en kwellende zondekwaal: en deze ligt aan alles ten grondslag. Aan elke zucht, ieder geroep, alle gebed, en aan ieder gekerm ligt een inwendige en bevindelijke kennis ten grondslag van de hachelijke en kwellende zondekwaal. Wanneer iemand dus niet op een inwendige en bevindelijke wijze de hopeloze kwaal gevoelt, waarmede hij van de hoofdschedel tot de voetzool toe is aangetast, dan verstout ik mij te zeggen, dat er nooit een geestelijk kermen, roepen, of zuchten, uit zijn hart is voortgekomen.

Doch laten wij, als de Heere ons hiertoe bekwaamheid moge geven, de verschillende kwalen, waarmede het volk des Heeren zich aangetast voelt, wat meer van nabij beschouwen: want deze zondekwaal is niet een enkele, of op zichzelf staande kwaal. Deze heeft vele, vele bedroevende vertakkingen: en voor de verschillende kwellende vertakkingen van deze ene kwaal, heeft God Zijn eigen door Hemzelf bepaalde geneesmiddel.

a. Daar is de kwaal der blindheid. Welnu, dit is hetgeen de mens van nature niet gevoelt. Toen de Heere de farizeeën hun staat en toestand vertelde, konden zij dit aannemen? Dit was hun antwoord: ‘Wij zien:’ daarom sprak de Heere: ‘zo blijft dan uw zonde.’ Zij hadden geen kennis aan de hopeloze kwaal der blindheid: zij meenden, dat zij zagen: zij waren wel overtuigd, dat zij alles wisten, hetgeen zij behoorden te weten. Maar het volk des Heeren wordt geleerd te voelen hoe blind zij zijn, en hoe onbekwaam om iets te zien, behoudens als het de Heere behaagt hun ogen te zalven met Zijn Goddelijke ogen zalf. Aldus kunnen

zij niet zien, wat of waar zij zijn, nóch kunnen zij de betekenis zien van enig deel der Waarheid Gods, nóch de zaligheid en schoonheid van Jezus: zij kunnen Zijn heerlijke Persoon, verzoenend bloed, rechtvaardigende gerechtigheid, stervende liefde, zoete gepastheid, nóch de dierbaarheid van al Zijn verbondseigenschap- pen en Goddelijke ambten opmerken, terwijl ze onder deze kwaal van blindheid verkeren.

Welnu, wanneer wij aanvankelijk gevoelen, wat een arme, blinde onkundige schepselen wij zijn, dan nemen wij vaak onze toevlucht tot menselijke geneesmiddelen. Wellicht menen wij, dat studie deze kwaal van blindheid kan genezen: dat wanneer wij een aantal boeken over de godsdienst bijeenzamelen, heel veel de Bijbel lezen en de beste predikanten beluisteren, wij die kwaal kunnen genezen: maar helaas, helaas, spoedig stellen wij vast, dat al deze geneesmiddelen, waarvan wij ons wat voorstellen, ons alleen maar blinder, en duisterder, en onkundiger doen blijven dan tevoren: totdat het gevoelen hoe blind wij zijn, hoe weinig wij weten, wat een deksel van onkunde er over ons hart ligt, ons doet zuchten, en roepen, en smeken en bidden en uitzien naar de Heere om deze blinde ogen van ons te openen: om licht, kennis, en waarheid in ons hart te brengen. Inderdaad is dit een stuk van hetgeen, waaraan onze tekst uiting geeft: ‘Genees mij, zo zal ik genezen worden.’

En wanneer het de HEERE behaagt onze blinde ogen te openen, en ons iets te tonen van Zijn eigen schoonheid, zaligheid, en heerlijkheid: wanneer de gezegende Geest onze ogen zalft met hemelse ogen zelf om iets van de heerlijke Persoon van Christus, de rijkdommen van Zijn genade, de krachtadigheid van Zijn bloed en de zoetheit en gepastheid van al Zijn verbondseigenschap- pen en ambten te aanschouwen: wanneer Hij aldus een mate van Goddelijk licht, leven, en kracht in onze ziel brengt, dan verhoort Hij dat gebed, en geneest onze blindheid.

b. Maar van nature zijn wij ook bezocht met de vreselijke kwaal van de doofheid. Wij zijn doof voor al de vermaningen van het Woord van God, doof voor al Zijn dreigementen en oordelen, doof voor al Zijn genadige beloften: en al de prediking ter wereld kan van zichzelf deze doofheid van ons niet genezen. Doch het is het werk des Heeren de dove oren te openen: en wanneer wij beginnen te gevoelen hoe doof wij wel zijn, en beginnen te treuren over onze onbekwaamheid om de Waarheid Gods met leven en gevoel te horen, dan doet dit een roepen oprijzen uit ons hart tot God, of Hij Zijn dierbaar Woord met Goddelijke kracht aan onze ziel wil toepassen en zegenen. Komt u soms niet naar de kerk met deze vreselijke kwaal der doofheid bezet? U kunt keer op keer, zondag aan zondag komen, en nochtans door deze kwaal der doofheid, gaat hetgeen u hoort niet gepaard met kracht.

U hoort niet tot voldoening uwer ziel: er is geen week worden, geen vertedering van uw hart en geest onder het Woord. Het schijnt, alsof, hoewel u hoorde met uw uitwendige oor, er behoefte was aan nog een oor, het oor van uw hart: en totdat het de Heere behaagt dat oor te openen, is al hetgeen u hoort met het uitwendige oor te vergeefs.

Welnu, wanneer wij beginnen te roepen tot de Heere, of Hij Zijn Woord aan ons hart zou willen toepassen, of Hij Zijn dierbare Waarheid in onze ziel zou willen brengen, of Hij deze als de regen op onze geest zou willen doen neerdalen, dit is werkelijk te roepen tot de HEERE om deze kwaal der doofheid te genezen.

c. Voorts is er nog een kwaal, waarmede wij op een droevige wijze zijn bezocht, en dat is de kwaal van een ongevoelig hart: een hart, dat weigert te vertederen, een hart, dat alle lijden van de Heere Jezus Christus kan lezen, zonder berouw te voelen: geen traan, die vloeit, geen droefheid naar God, geen vertedering, welke in het binnenste wordt ervaren. O deze kwaal van een ongevoelig hart! Want het volk van God heeft er behoefte aan te gevoelen, dat hun hart wordt vertederd, dat hun ziel wordt bevochtigd, dat hun geest wegsmelt, wordt vernederd, en oplost in tranen van diep berouw.

Maar vanwege deze vreselijke kwaal van een ongevoelig hart, kunnen zij deze genadige gevoelens in hun ziel niet voortbrengen. Zij roepen, daarom ‘HEERE, neem dit ongevoelige hart weg: HEERE, vertedert Gij mijn ziel. Wanneer ik kom om Uw Woord te horen, wanneer ik lees van Uw lijden, vertedert Gij dan mijn hart: neemt Gij dan dit stenen hart weg, schenkt Gij me dan een vlezen hart.’ Dit is werkelijk uiting geven aan de woorden van de tekst, ‘Genees mij, HEERE, zo zal ik genezen worden.’

d. Maar wij zijn eveneens bezocht met nog een vreselijke kwaal, die van ongeloof. Zo bezocht zijn wij met deze vreselijke kwaal van ongeloof, dat wij niet een enkele korrel geloof in onze ziel kunnen verwekken: wij kunnen geen belofte geloven, hoe zoet of gepast ook, wij kunnen niet geloven, hetgeen wij deelachtig zijn, behalve in zoverre het is opgeklaard voor ons oog: wij kunnen niet geloven, dat ‘alle dingen ons geestelijk ten goede moeten medewerken:’ wij kunnen niet geloven in de Heere Jezus Christus, nóch vertrouwen in Zijn bloed en liefde.

Welnu, wanneer wij dit gevoelen, en de Heere vragen dit weg te nemen, onze ziel met geloof te zegenen, wat is dit dan feitelijk anders dan uiting geven aan het gebed: ‘Genees mij, HEERE, zo zal ik genezen worden?’ En wanneer het de Heere behaagt ons geloof te schenken om Zijn Woord te geloven, tot Hem te komen, op Hem te steunen, op Zijn genade te vertrouwen, en in Zijn liefde te rusten, dan is dit de vervulling van het gebed, dat de Heere hoort en verhoort om deze gevoelde kwaal van ongeloof te genezen.

e. Verder is er de trots, wereldsgezindheid, vleselijkheid, zelfverheerlijking, en een menigte van walgelijke verdorvenheden en vleselijke begeerlijkheden, welke onze ziel voortdurend onder dienstbaarheid brengen: en deze kunnen wij niet genezen. Wij kunnen onszelf niet bekleden met ootmoed: wij kunnen onszelf geen bekering en droefheid naar God vanwege de zonde geven: wij kunnen onze eigen consciëntie niet besprengen met het dierbare bloed des Lams: wij kunnen de liefde Gods niet uitstorten in ons hart. Wij kunnen de twijfel en vrees niet verdrijven, wij kunnen onszelf niet verlossen van de verzoeking, nóch kunnen we de boosheden van ons hart ten onder brengen. De mens moge ons vertellen dit te doen: maar wij hebben het geprobeerd, en wederom en nog eens geprobeerd, en hebben ervaren, dat wij niets van dit alles konden verrichten. En aldus worden wij ertoe gebracht neder te vallen voor de troon der genade, en tot de HEERE te roepen in de taal van de tekst: ‘Genees mij, HEERE, zo zal ik genezen worden.’

2. Welnu, dit zijn de drie trappen. Allereerst gevoelen wij de kwaal: dan zien wij in het Woord Gods het geneesmiddel geopenbaard: en wanneer het de Heere behaagt het geneesmiddel in ons hart te brengen, dan vervult Hij het gebed van de tekst door onze ziel te genezen. Wanneer het licht komt, dan geneest dit onze blindheid: wanneer de kracht in het hart wordt gevoeld, dan geneest dit onze doofheid: wanneer wij de vertederling en de ootmoed gevoelen, door een bevatting van de goedheid Gods, dan geneest dit onze ongevoeligheid: wanneer het geloof opspringt in levende beoefening, dan geneest dit ons ongeloof: wanneer ons diep berouw, ootmoed, zachtmoedigheid, en droefheid naar God wordt geschonken, dan geneest dit de kwaal van ongevoeligheid, en kilheid, dodigheid en dorheid. En aldus, wanneer het de Heere behaagt Zijn dierbaar Woord met Goddelijke kracht aan ons hart toe te passen, en in ons te werken het willen en het werken naar Zijn welbehagen, dan is dit een vervulling in de bevinding onzer ziel van de tekstwoorden: het is niet slechts een roepen tot de HEERE, of Hij ons zou willen genezen, maar het is ook een genezing van onze kwalen: ‘Genees mij, HEERE,’ zo roept de Kerk, ‘zo zal ik genezen worden.’ ‘Meer behoef ik niet. Het is niet de mens, die dit kan doen. Ik kan het niet doen. Het zijn niet mijn beloften, nóch mijn voornemens: het zijn niet mijn gebeden, nóch mijn begeerten: het zijn niet mijn zuchten, het is niet mijn roepen, mijn kermen, nóch zijn het mijn uitgangen, nóch mijn wensen. Deze zijn alle waardeloze medicijnmeesters. Maar Uw dierbaar bloed, gesprengd op mijn consciëntie, Uw heerlijke mantel der gerechtigheid, mij aangedaan door Uw eigen hand, Uw stervende liefde, uitgestort in mijn ziel door de Heilige Geest — in deze dingen ligt een genezende uitwerking, een gezegende kracht, O HEERE. En indien Gij deze zaken maar met een Goddelijke kracht toepast aan mijn hart, dan ben ik genezen. Eén blik kan dit doen: één woord kan het doen: één toelaching, één aanraking kan het doen.

Gij HEERE, hebt slechts te spreken, een woord bij te brengen, een blik te schenken, een belofte te geven, slechts één druppel van Uw dierbare liefde, bloed, en genade in mijn hart te brengen: in een oogwenk is het geschied.’ Dit is de hoofdinhoud van het roepen, dat van tijd tot tijd uit een levende ziel oprijst: ‘Genees mij, HEERE, zo zal ik genezen worden.’

Welnu, indien dit niet de hoofdinhoud van uw gebeden is, waarom gaat u dan tot de troon der genade? Wat is anders het wezenlijke onderwerp van uw smeekbeden? Wat is anders de taal van uw kermen? Wat is anders de strekking van al uw begeerten? ‘Genees mij, zo zal ik genezen worden,’ dit is de taal van alle gebed: dit is de strekking van alle smeking: dit is de verzuchting van iedere biddende ziel: dit spreekt van zichzelf boekdelen van bezorgde verlangens: heftige begeerten, vurige gebeden, van hongeren en dorsten, alle noden en wensen van waarlijk berouwvolle harten.

II. Maar wij gaan over tot het tweede tekstgedeelte, ‘Behoud mij, zo zal ik behouden worden.’ Welnu, wat is alles wel beschouwd, de grote bekommernis van iedere levende ziel? Is het niet de behoudenis? Wanneer zijn ziel behouden wordt, wat kan hem dan nog deren? En wanneer zijn ziel niet behouden wordt, wat kan hem dan baten? ‘Want wat baat het een mens, zo hij de gehele wereld gewint, en lijdt schade zijner ziel? Of wat zal een mens geven tot lossing van zijn ziel?’ Welke beproeving, verzoeking, moeilijkheden, en oefeningen mij onderweg dan ook omringen, wanneer ik uiteindelijk de hemel bereik, wat verontrusten al deze zorgwekkende moeiten mij dan? Wanneer ik me ten laatste baad in de stromen van eindeloze gelukzaligheid, wat zijn al de zorgen, smarten, ellenden, twijfelmoedigheden, beproevingen, en droefheden van dit leven dan? ‘Behoud mij,’ roept dan ook de Kerk, ‘zo zal ik behouden worden.’ Doch geven de woorden niet te kennen een wanhopen aan zelfbehoud? Wanneer ik ook maar iets kan doen om mijn ziel te behouden: wanneer ik door een verlangen, wanneer ik door een gebed, wanneer ik door een wens, wanneer ik door enige inspanning van mijn eigen vrije wil ook maar iets kan doen om mijn eigen ziel te behouden, dan kan ik de woorden van de tekst niet met een oprecht hart uitspreken. Maar, wanneer ik tot dit inwendige gevoelen ben gebracht, dat, wat ik ook doen kan, wat ik ook doen moge, ik in de zaak der behoudenis mijn ziel niet een stap nader tot de hemel kan brengen, en dat ik volstrekt hulpeloos ben in betrekking tot alle Goddelijke zaken: dan, als het de Heere behaagt mijn ziel levend te maken en te vernieuwen door de gezegende werkingen van Zijn Geest, hoe komt dan tenminste de hoofdinhoud, zo niet de woorden van de tekst te voorschijn: ‘Behoud mij, o HEERE, zo zal ik behouden worden!’

a. Welnu de behoudenis geeft verscheidene zaken te kennen. Allereerst geeft het een behoudenis te kennen van de schuld der zonde. Dit is hetgeen, waarmede de zielen van Gods volk aanvankelijk in hoofdzaak worden geoefend, de schuld der zonde, en de ellenden en smarten, welke dit meebrengt, evenals de kwellende twijfel, vrees, dienstbaarheid, en de harde arbeid, waarmede een gevoel der zonde, welke op de consciëntie is gelegd, altijd gepaard gaat: zodat door te roepen: ‘Behoud mij, zo zal ik behouden worden,’ zij roepen om behouden te worden van de schuld der zonde, welke in de consciëntie wordt gevoeld.

b. Voorts is er de onreinheid der zonde, die de geest verontreinigt. Wanneer wij zien, wat de zonde is in het licht van het aangezicht Gods, dat deze onze consciëntie bezoedelt, en een kwellend gevoel van zelfverfoeiing en zelfafkeer teweegbrengt. Welnu van deze onreinheid der zonde, welke de geest verontreinigt en bezoedelt, verlangen wij behouden en verlost te worden door de almachtige kracht Gods.

c. Bovendien is er de kracht der zonde, de verborgen heerschappij, welke de zonde bezit in het hart, en o welk een tirannieke heerschappij oefent de zonde soms in ons vleselijk gemoed! Hoe spoedig zijn wij verward in strikken naar het vlees! Hoe gemakkelijk worden we vervoerd onder de heimelijke heerschappij van een zekere verborgen verdorvenheid! En wat worstelen we tevergeefs om onszelf te verlossen, wanneer wij gevangen zijn in de strikken van de duivel, of wanneer wij onder de macht verkeren van enige begeerte, boezemzonde of verzoeking!

De HEERE, en de HEERE alleen kan ons behouden van al deze dingen. Hij behoudt van de schuld der zonde door de consciëntie te besprengen met het dierbare bloed des Lams: wanneer dat in de ziel ervaren wordt, dan verlost dit ons van haar schuld. Hij behoudt ons van de onreinheid der zonde: door het bad der wedergeboorte, door ons te vernieuwen in de geest ons gemoeds: en ons een indrukwekkende onderdompeling te geven in de Fontein, Die eenmaal geopend is voor alle zonde en onreinheid. Hij behoudt ons van de kracht der zonde, door een gevoel van Zijn stervende liefde in ons hart te brengen, door ons te verlossen van onze afgoden, door onze genegenheden te richten op de dingen, die boven zijn, door onze strikken aan stukken te breken, door onze begeerlijkheden te onderwerpen, door onze verdorvenheden te beteugelen, en door de inwendige boosheden van onze vreselijk gevallen natuur te overmeesteren. Welnu, niemand dan de Heere kan deze dingen voor ons doen. Wanneer wij zijn afgeweken van God, (en wie onder ons is er niet van Hem afgeweken?): wanneer wij zijn verward in de strikken van satan, en in de verdorvenheden van ons eigen hart (en wie is er niet verstrikt geweest in deze boosheden?), dan kan niets dan een zoete toepassing van het dierbare bloed van Christus ons reinigen van de schuld der zonde. Wanneer wij onze consciëntie hebben bezoedeld door onze kromme en verkeerde wegen, dan kan niets dan de

heiligende werkingen van de gezegende Geest, ons wassende in de fontein van Christus' bloed, ons reinigen van deze inwendige bezoedeling en deze wegnemen. En indien wij onder de macht van het kwaad zijn: wanneer de zonde in ons werkende is en wanneer deze onze ziel onder deze vreselijke heerschappij brengt, dan kan niets dan de gevoelde kracht Gods, niets dan het uitstrekken van Zijn almachtige arm, niets dan het uitstorten der stervende liefde, niets dan de werkingen Zijner genade in onze ziel, ons verlossen van de verborgen macht van het kwaad.

Maar wanneer wij nimmer de schuld der zonde hadden gevoeld, dan zouden wij er nooit behoefte aan hebben gehad, dat onze consciëntie werd besprengd met het dierbare bloed des Lams: wanneer wij nooit hadden gevoeld, hoe wij bezoedeld zijn van de hoofdschedel tot de voetzool toe, dan zouden wij er nooit behoefte aan hebben gehad, gewassen te worden in de Fontein voor de zonde en de onreinheid. Wanneer wij nooit de verborgen kracht der zonde hadden gevoeld, hoe deze onze gedachten gevangen neemt, onze genegenheden wegvoert van de rechte weg, waarop wij behoorden te wandelen: indien wij nimmer hebben gezocht, geroepen, of gekermd onder de macht van het kwaad, dan zouden wij er geen behoefte aan hebben gehad, dat er een almachtig wonder in ons zou worden gewerkt, dan zouden wij geen behoefte hebben gehad aan de uitgestrekte hand Gods, wij zouden er geen behoefte aan hebben gehad, de kracht der stervende liefde te gevoelen of de zoetheit hiervan te smaken. Zouden wij dus willen ingaan in de vrijheid, de gepastheid, de schoonheid, de rijkdommen van de grote zaligheid Gods, dan moeten wij afdalen in de gevoelde diepten van onze kwaal, in onze smartelijke kwaal, de verborgen werkingen van het kwaad van binnen, in de gruwelen, die zich schuilhouden, die werken, en die woekeren in onze gevallen natuur: want de kennis van de kwaal is zo innig verbonden met de kennis van het geneesmiddel, dat, indien wij het één niet kennen, we nimmer het andere kunnen kennen.

Welnu, wanneer het de Heere behaagt tot op zekere hoogte Zijn oor te neigen om ons gebed te horen, wanneer het Hem behaagt Zijn Woord in een zekere mate zoet en krachtig te doen zijn aan onze ziel: ons een oog en een gevoel te schenken van ons aandeel in het dierbare bloed des Lams, en onze ziel te verlossen uit de hand van de vijand, dan kunnen wij zien, gevoelen en weten, welk een grote zaligheid de Heere Jezus Christus heeft uitgewerkt: en dan worden wij ertoe gebracht te zien en te gevoelen, dat niets dan zulk een behoudenis, als Hij heeft tot stand gebracht en niemand dan zulk een Zaligmaker, als de Heere Jezus Christus, waarlijk gepast is voor onze ziel en deze kan behouden. Zodat de grondslag van alle ware godsdienst, de grondslag van iedere zucht, van ieder roepen, van ieder kermen, van iedere wens, van ieder verlangen, van iedere ware ademtocht van het gebed, een bevindelijke kennis is van de kwaal in de verschillende vertakkingen ervan, en een kennis, een inwendige kennis van de diepte van de val, als geopenbaard in ons ellendige hart. En wanneer het de Heere zodoende behaagt tot op zekere hoogte Zijn hand uit te strekken, en op een krachtige wijze te werken tot onze verlossing: wanneer de Heere onze ziel zegent, en ons bezoekt met de ontdekking van Zijn goedertierenheid en liefde, vergelijkende hetgeen wij zijn, en hetgeen wij zijn geweest bij de rijkdommen Zijner barmhartigheid en genade, wat verheerlijkt dit dan Zijn behoudenis en Offerande, en de liefde, het bloed, en de genade van de Heere Jezus Christus in onze ogen! En deze beide zaken zullen altijd samengaan. Wanneer ik geen kwaal gevoel, dan heb ik geen behoefte aan een geneesmiddel: wanneer ik geen veroordeling voel, dan heb ik geen behoefte aan behoudenis: wanneer ik niet geoefend word met een gevoel van inwendige schuld en droefheid, dan heb ik geen behoefte aan het dierbare bloed, gesprengd op mijn consciëntie: dan heb ik geen behoefte aan de liefde, uitgestort in mijn hart: dan heb ik geen behoefte aan een gezegend bezoek van de Heere van leven en heerlijkheid, dan heb ik geen behoefte aan een zoete belofte om mijn ziel te bedauwen, dan heb ik aan niets dat de Heere heeft weg te schenken behoefte: ik kan mijn geest bezig houden met tijdelijke en zinnelijke zaken, en vleeselijk, zinnelijk en aards zijn.

Maar wanneer verschillende oefeningen in de ziel worden hervat, en de Heere neemt het werk der genade ter hand en begint dit in het hart te vernieuwen, dan heb ik behoefte aan iets Goddelijks, iets bevindelijks, dat er iets in mijn ziel wordt toegepast, wordt gedaan, dat Hij alleen voor mij doen kan. Wat betekent dan de inwendige godsdienst voor mij zonder deze oefeningen, zonder een kennis van de vreselijke kwaal, zonder krachtige verzoeken, zonder dagelijkse bestrijdingen? Wanneer ik niet geoefend word, dan kan ik het stellen zonder de inwendige bevindelijke godsdienst: zonder de gevoelde kracht Gods: zonder Christus:

zonder de gezegende Geest, zonder de Bijbel. Doch breng me in omstandigheden van schuld, oefening, droefheid, smart, ellende, en van de verschillende twijfelmoedigheden, welke het kind van God omringen, en laat de Heere door deze zaken werken, om in mijn boezem de Geest der gebeden te ontsteken, dan zal mijn ziel behoefte hebben aan iedere zegening, die God te schenken heeft: ze zal gescheiden zijn van de wereld, en een leven van geloof en gebed leven; ze zal met God van doen hebben: ze zal uitgaan uit het schepsel in al de gedaanten en vormen ervan, en enkel en alleen vertrouwen op de Heere Jezus Christus. Zodat als wij de kennis bezitten van de kwaal in de verschillende vertakkingen ervan, en als wij kennis hebben aan de verzoeking, schuld, zonde, schande, en droefheid, daar deze zaken een weg banen tot de dierbare waarheid Gods, en een plaats in ons hart schenken voor hun hemelse invloed, wij gekomen zijn tot de kennis van het geneesmiddel. En ik kan een beroep doen op uw consciëntie, u, die er één hebt (want er zijn er maar heel weinig, die een consciëntie hebben, er zijn er maar heel weinig, die waarlijk geoefend zijn in Goddelijke zaken, er zijn er maar heel weinig, welke de Heere waarlijk onderwijst door Zijn gezegende Geest: en die Hij leidt in de ontzagwekkende diepten der Goddelijke zaken), ik herhaal, u, die een consciëntie bezit, wiens ziel wordt levendig gehouden door dagelijkse oefeningen, die de boosheden van uw hart kent door het voortdurend opbruisen en opspringen ervan: u, die niet bedrogen bent door een naam van te leven, of door een ijdele belijdenis van de godsdienst: ik herhaal, u, wiens ziel aldus wordt geoefend, weet, dat ‘u bij deze dingen leeft, en dat in dit alles het leven van uw geest is.’ Neem uw oefeningen, uw bezoeken, uw droefheden, uw twijfelmoedigheden, en het werken Gods door deze dingen weg, en waar is uw godsdienst? Deze heeft zich vleugelen gemaakt, en is weggevlogen. Maar laat uw geest goed geoefend worden in de Goddelijke zaken: laat de bezoeking u overkomen: laat de banden en verbintenissen met de wereld verbroken worden: laat de verzoeken komen met een overstelpende kracht: laat de verdorvenheden van onze gevallen natuur opborrelen: laat uw ziel wegzinken in de ellende: laat de eeuwigheid zich voor uw ogen ontsluiten: laat de dood voor ogen komen: en laat uw ziel op een ernstvolle wijze worden geoefend met de Goddelijke wezenlijkheden: dan, ik zal er een antwoord op geven, zult u behoefte hebben aan hetgeen alleen God u kan schenken: en in de stille nachtwaken, zult u roepen tot God of Hij op u wil neerzien, u wil bezoeken en wil zegenen, of Hij woorden van genade tot u wil spreken, Zijn liefde in uw hart wil uitstorten, en uw onrustige ziel wil vertroosten en wil bemoedigen. Zodat bij het wegnemen van het gevoel van de kwaal, u het gevoel van het geneesmiddel wegneemt: neem de twijfel en de vrees, de verzoeken, de beproevingen, de twijfelmoedigheden, de ellenden, en de teleurstellingen, waarmede God u oefent weg, en u neemt de beloften, de zoete openbaringen van de liefde Gods en alle toepassing van de Waarheid Gods met Goddelijke kracht weg: feitelijk neemt u alle gebed uit de ziel weg, en u verwijderd datgene, dat ten grondslag ligt aan ieder kermen, en ieder zuchten, dat uit het hart voortkomt.

III. En dit brengt ons tot ons derde tekstgedeelte: ‘want Gij zijt mijn Lof.’ Wel, wanneer wij kunnen voelen, dat de Heere uit genade iets voor onze ziel heeft gedaan, wanneer wij kunnen geloven, dat Hij een werk der genade in ons heeft gewerkt: dat Hij ons heeft overtuigd van onze verloren staat van nature: dat Hij ons tot Hem gevoerd heeft, ons in staat heeft gesteld op Zijn beloften te rusten, en ons onszelf in eigen oog heeft doen haten: dat Hij in ons een Geest des gebeds heeft ontstoken en verwekt, en bij ogenblikken Jezus dierbaar heeft doen zijn aan onze ziel: dat Hij ons een gezicht heeft geschonken van de heerlijkheid van Zijn Persoon, de rijkdommen Zijner genade, de gepastheid van al Zijn ambten en deugden, en Hem aldus heeft dierbaar gemaakt in ons hart — dan kunnen wij zeggen: ‘want Gij zijt mijn Lof.’ ‘Ik kan U loven voor iedere beproeving, U danken voor iedere droefheid, en Uw Naam loven voor iedere oefening: want ik gevoel, dat al deze dingen tot nut zijn geweest van mijn ziel. Niet één beproeving, noch één droefheid is er teveel geweest: het is alles uitgelopen op mijn nut en op Uw eer.’ En bijgevolg, op gewicht volle ogenblikken, kunnen wij deze taal in de mond nemen, omdat Hij ‘onze Lof’ is. Wij hebben reden Hem te loven voor iedere ontdekking van onze vreselijke kwaal en voor iedere ontdekking van de gepastheid van Zijn dierbaar geneesmiddel: wij hebben reden Hem te loven voor ieder gezicht in het eigen ik en voor ieder gezicht op Christus: voor ieder gezicht op de schuld, en voor ieder gezicht op het verzoenende bloed: voor ieder gezicht in de zonde en de schande en voor ieder gezicht op de mantel der gerechtigheid, welke ertegen beschermt en beschut. Wij hebben reden Hem te loven voor iedere ademtocht van het gebed, voor ieder verlangen, voor iedere zucht, voor elk roepen en voor elk kermen. Wij hebben reden Hem te loven voor iedere genadehandeling in de ziel, voor iedere vonk der levende hoop in de boezem, en voor ieder gevoel van leven en liefde in de consciëntie. Wij moeten Hem loven, dat Hij op ons heeft neergezien in de diepten

Zijner barmhartigheid, ons overtuigende van onze verdorven staat van nature, ons leidende tot de Heere Jezus Christus, Hem dierbaar makende in ons hart, en ons iets te zien gevende van Zijn schoonheid, zaligheid en heerlijkheid: en dit alles verbonden met een gevoel van zonde, en de zielsoefeningen, met het roepen en zuchten van een bezwaard hart, daar dit alles doeltreffende voorbereidingen zijn geweest voor de zegeningen, die God, en God alleen kan schenken. Welnu, laten wij eens nagaan of wij onze oefeningen naast deze tekst kunnen leggen. Dit is de wijze, waarop wij te werk moeten gaan met onze bevinding, zo wij enige bevinding hebben. Hebben wij dus enige hoop, dat God het werk der genade in onze ziel is begonnen en voortzet? Hebben wij iets, dat God voor ons gedaan heeft of doende is? Laten wij dit eens vaststellen en vergelijken bij dit gedeelte van Gods Woord. Kunnen wij dit gebed in ons hart vinden: ‘Genees mij, HEERE, zo zal ik genezen worden’? Heeft de Heere ons een oog en gevoel gegeven van de kwellende zonde-kwaal? Hebben wij gevoeld welke ellenden wij over ons eigen hoofd hebben gebracht?

Hebben wij ook aanschouwd welk een behoudenis er is in de Heere Jezus Christus? En hoe gepast deze is voor de toestand onzer ziel? En zijn wij pleitende met Hem, en zeggende: ‘Genees mij, HEERE, zo zal ik genezen worden’? ‘Gij hebt maar te spreken: mijn zaak moge erg hopeloos zijn: mijn kwalen erg jammerlijk: de boosheden van mijn hart erg krachtig: mijn afkeringen zeer talrijk: mijn ziel moge erg ver van U zijn. Maar, HEERE, Gij hebt alle macht: Gij hebt slechts te spreken.’ ‘Genees mij, HEERE, zo zal ik genezen worden.’ ‘Er is niets anders nodig. Ik kan de Moorman zijn huid niet veranderen: ik kan het luipaard zijn vlekken niet veranderen: maar Gij kunt al deze dingen doen. Genees mij, dan door Uw dierbare Waarheid en genade, en laat een gevoel van Uw vergevende liefde en genade mij bereiken.’ ‘Genees mij, HEERE, zo zal ik genezen worden: behoud mij, zo zal ik behouden worden.’ ‘Ik heb geen ander geneesmiddel nodig, dan Uw dierbaar bloed, toegepast aan mijn consciëntie: geen andere liefde, dan Uw gezegende liefde, uitgestort in mijn hart.’

Wanneer dit de oefeningen, verlangens, en gevoelens van onze ziel zijn, dan brengen deze ons aan de troon der genade, scheiden zij ons af van de wereld, oefenen zij onze geest tot godzaligheid, nemen zij de geveinsdheid, het bedrog, de leugens, de valsheid weg, en doen deze ons hart vurig en oprecht voor de God van alle waarheid zijn.

Wanneer wij verder gevoelen, dat wij onze eigen ziel hebben verwoest, dat geen menselijke arm ons kan behouden, dat wij de behoudenis niet in onze eigen consciëntie kunnen brengen, nóch van onszelf enige schoonheid, heerlijkheid, zoetigheid, of gepastheid in de Heere Jezus Christus kunnen zien, en nochtans worstelende zijn met gebed en met smeking om de zoom van Zijn kleed aan te raken, de zoetigheid van Zijn stervende liefde te smaken, de krachtdadigheid van Zijn verzoenend bloed te gevoelen, overdekt te worden met Zijn heerlijke mantel der gerechtigheid, en Hem te kennen in de zoete openbaringen Zijner genade, wel, dan kunnen wij eveneens zeggen: ‘Behoud mij, zo zal ik behouden worden.’ Hier is deze zonde! Behoud mij ervan: hier is deze strik! Breek deze aan stukken: hier is deze verzoeking! Verlos mij eruit: hier is deze begeerlijkheid! HEERE onderwerp deze: hier is mijn trotse hart: HEERE, verneder dit: mijn ongelovige hart! Neem dit weg, en schenk me geloof: mijn opstandige hart! Verwijder dit HEERE, en geef mij onderwerping aan Uw gedachten en wil: neem mij, zoals ik ben, met al mijn zonde en schande, en werk in mij al hetgeen aangenaam is in Uw oog: want ‘Gij zijt mijn Lof.’ Wanneer ik U ooit lof heb toegebracht, dan is dit geweest vanwege Uw goedheid aan mijn ziel: wanneer mijn hart ooit gestemd is geweest tot Uw lof: wanneer mijn lippen U ooit hebben dankgezegd, dan is dit geweest vanwege de rijkdom Uwer genade, en de openbaringen Uwer barmhartigheid. Ik ben niets, en zal nooit iets zijn dan een arme, schuldige zondaar in Uw oog: maar ik moet U loven voor al hetgeen is geschied, en ik moet op U hopen voor al hetgeen te komen staat: ‘want Gij, en Gij alleen, HEERE, zijt mijn Lof.’ Moge dit een bemoediging zijn voor ieder kind van God, dat kan zeggen: ‘Dit is waarlijk hetgeen, waarmede mijn ziel geoefend wordt: dit zijn waarlijk de gevoelens en de uitgangen van mijn hart.’

En zo daar deze stem in uw ziel is, in overeenstemming met het Woord van God, is dat niet een getuigenis, dat dezelfde HEERE, Die deze bevinding schreef in het hart van Jeremia, dezelfde bevinding ook in uw ziel heeft geschreven!

Juist het verlangen naar deze dingen is uit God: juist het gevoel van onze ellende, juist de kennis van onze hulpeloosheid, juist het roepen om genade, juist het zien op Jezus, juist het hopen op Zijn bloed, juist het

onzelf neerwerpen in oprechtheid Gods aan de troon der genade, en het zoeken naar de openbaringen Zijner liefde aan onze ziel, vloeit voort uit genade, en maakt het werk des Geestes openbaar. Ja, wanneer u niet kunt opklimmen, tot de volle hoogte en niet in de volle betekenis kunt zeggen: 'Gij zijt mijn Lof,' wel de tijd zal komen, waarop u dit zult kunnen zeggen: wanneer u de HEERE zult loven, dat Hij u de kwaal en het geneesmiddel heeft getoond, wanneer u Hem zult dankzeggen, dat Hij aan u uw veroordeling en uw behoudenis ontdekt heeft: dat u Hem op een blijmoedige wijze alle lof zult toebrengen en Hem met alle eer zult kronen. Want ik ben er goed van overtuigd, dat wij nimmer een greintje ervan voor onszelf kunnen nemen, maar dat dit de taal van ons hart is, en altijd moet zijn, en zo het oprecht is, de taal onzer lippen: 'Genees mij HEERE, zo zal ik genezen worden.'

'Ik vertrouw op geen ander balsem, dan op Uw bloed: spreng dat dierbare bloed op mijn consciëntie, en ik zal genezen worden.' 'Behoud mij, in de zoete ontdekkingen van Uw barmhartigheid en Uw genade, en ik zal behouden worden.' 'Ik heb geen andere Zaligmaker nodig en geen andere behoudenis: en als dat in mijn hart komt, dan zal ik U blijmoedig alle lof toeschrijven, en U alle lof, eer, heerlijkheid en dankzegging toebrengen.'

AMEN.